

NITOs innspill til Dok 8: 35 S (2023-2024)

Representantforslag om tiltak for lavere gebyrer innen vann- og avløpssektoren

NITO – Norges ingeniør- og teknologorganisasjon, er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer. Vi organiserer over 106 000 medlemmer i alle sektorer og over hele landet. Våre medlemmer spiller en nøkkelrolle arbeidet med vann og avløp, ettersom mange arbeider i kommunene, som har hovedansvar for dette feltet.

NITO er fornøyd med at forslagsstillerne tar opp problematikken rundt vann og avløp. Tilstanden er for mange steder for dårlig, fornyelsen går for sakte, samtidig som kostnadene har økt betraktelig de siste årene. Det store bildet er at mindre kommuner sliter mer med vannkvalitet og vanntap, og de sliter mest med å rekruttere og beholde ingeniørkompetansen som kreves for effektiv drift. Gebyrene er også høyest i kommunene med færrest innbyggere. Samtidig ser vi fra egne undersøkelser at ingeniører og teknologer trives best i fagmiljøer, der det er flere med lignende kompetanse, slik at den enkelte kan sparre med andre, utvikle seg og spesialisere seg. I små kommuner, med små tekniske etater, må ofte én eller veldig få ingeniører dekke store områder, som inkluderer blant annet vann og avløp, innkjøp, byggesaker og vei. Dette mener vi er en del av forklaringen på hvorfor kommunene rapporterer om at de sliter med rekrutteringen innenfor vann og avløp.

Samtidig som mange kommuner er små, er det få interkommunale samarbeid på VA-feltet. Vi har noen eksempler, som GIVAS, der flere kommuner i Glåmdalsregionen har gått sammen for å dele kompetanse, ledningsnett og vannkilder. Men for Norge sett under ett, er slike samarbeid sjeldne. Dette er synd, ettersom slik samarbeid pekes på, blant annet i Mulighetsstudie om VA-sektoren, som et av de mest effektive tiltakene for å effektivisere driften.

Interkommunale samarbeid kan være et grep for å realisere stordriftsfordeler. Større kommuner er et annet alternativ. Det er mest å hente for de minste kommunene, siden disse statistisk sett sliter mest i dag - både hva gjelder vannkvalitet, lekkasjegrad og kostnader for innbyggerne.

NITO støtter alle forslagene til vedtak, og vil spesielt trekke fram forslag nr. 2, som handler om økt samarbeid, om nødvendig med incentivordninger.

Les gjerne mer om dette i vår relativt ferske rapport om feltet, "[Vann- og avløpssektoren i Norge: tilstand og mulige tiltak for å redusere lekkasjer og sikre nok kompetanse](#)".

Vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Egil Thompson
Generalsekretær

